

**Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych
Rady Dialogu Społecznego z dnia 20 września 2022 r.**

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. A. Bączkowskiego

Przewodniczący: Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, Forum Związków Zawodowych.

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Zespołu; Pan Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej; zaproszeni goście oraz eksperci.

Porządek obrad obejmował:

1. Dyskusja w sprawie emerytur pomostowych i omówienie ekspertyzy dotyczącej emerytur pomostowych. Dyskusja nad rozszerzeniem katalogu prac w szczególnych warunkach czy o szczególnym charakterze - wniosek OPZZ - wypowiedź zaproszonych przedstawicieli związków zawodowych.
2. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r.
3. Wniosek Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych w sprawie postulatu zapewnienia pracownikom o bardzo długim stażu ubezpieczeniowym możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.
4. Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w celu wprowadzenia renty wdowiej.
5. Sprawy różne.

Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, Forum Związków Zawodowych, powitał uczestników posiedzenia i przedstawił porządek obrad.

Strony jednogłośnie zaakceptowały porządek obrad.

Ad 1

Dyskusję rozpoczęto od kwestii emerytur pomostowych, w aspekcie ich wygasającego charakteru oraz nowelizacji załączników do ustawy o emeryturach pomostowych. W związku z tym, że dotychczasowe przepisy warunkują możliwość korzystania z emerytur pomostowych przez zatrudnionych przed 1999 rokiem, zdaniem związków zawodowych, różnicowanie uprawnień w zależności od momentu podjęcia pracy jest niesprawiedliwe. Przedstawiciele związków zawodowych argumentowali potrzebę realizowania emerytur pomostowych m.in. tym, że pracownicy z grup o szczególnym charakterze podczas wykonywania zawodu są narażeni niejednokrotnie na utratę zdrowia, co także może skutkować stwarzaniem potencjalnego ryzyka dla siebie i otoczenia, kiedy wykonują swoje obowiązki zawodowe. Ponadto porozumienia w tym temacie podpisane ponad 20 lat temu, nie zostały dotąd wypełnione, nad czym wyrażono ubolewanie.

Strona związkowa zdecydowanie podkreśliła, że emerytury pomostowe nie powinny mieć charakteru wygasającego. Strona pracodawców nie ma jednolitego stanowiska w tym zakresie, przy czym podkreśliła, że obecny system emerytalny jest warunkowany stanem zgromadzonych środków. Strona rządowa przyznała, że wygasanie emerytur pomostowych miało iść w parze z poprawą warunków pracy. Wyraziła chęć dyskusji nt. przeglądu grup zaliczonych i pretendujących do wykazu prac o szczególnym charakterze.

Ad 2

Podczas posiedzenia przedstawiono rozwiązania dotyczące rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. **Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w MRiPS**, podsumował, że płaca minimalna w 2023 r. będzie dwukrotnie podniesiona, od 1 stycznia do kwoty 3490 zł brutto, a od 1 lipca do kwoty 3600 zł brutto, natomiast stawka godzinowa wyniesie od 1 stycznia 22,8 zł oraz 23,50zł od 1 lipca 2023 r. Szacowane jest, że zmiany obejmą około 3 mln 100 tys. pracowników.

Ad 3

Kolejnym tematem w dyskusji był skierowany do Sejmu projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie emerytury stażowej. Projekt umożliwi przechodzenie na wcześniejsze emerytury, poniżej ustawowego wieku emerytalnego przy zgromadzeniu kapitału emerytalnego, wystarczającego na emeryturę w wysokości co najmniej najniższej emerytury.

Sebastian Koćwin, Wiceprzewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, powiedział o potrzebie dalszego procedowania w Sejmie ustaw dotyczących emerytur stażowych. Podkreślił, że sprawa dotyczy projektu prezydenckiego i projektu obywatelskiego sygnowanego przez NSZZ "Solidarność" oraz dwa projekty zgłoszone przez OPZZ wraz z partiami PSL i partią Kukiz i Lewica. Negatywnie odniósł się do tego, że projekty te nadal nie są procedowane, przez co nie ma możliwości dyskusji w tym temacie.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w MRiPS, odpowiedział, że projekt prezydencki nie miał jeszcze pierwszego czytania, natomiast jeśli chodzi o resztę projektów należałoby zasięgnąć informacji od Przewodniczącej sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Powiedział, że oba projekty będą wspólnie rozpatrywane we wspomnianej Komisji, po dokonaniu pierwszego czytania projektu prezydenckiego w Sejmie. Dodał informację o dokonaniu analiz ze strony Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które będą dołączone do stanowiska Rządu. Wyraził chęć rozmów w sprawie projektów na forum parlamentu.

Strona związkowa wnioskowała o przyśpieszenia procesu legislacyjnego w sprawie tych projektów przez stronę rządową.

Jeremi Mordasewicz, KL, podkreślił, że kwestia emerytur stażowych związana jest przede wszystkim ze stażem pracy. Powiedział, że przy założeniu, że poziom składki utrzymałby się na obecnym poziomie, tj. 20%, to wypracowanie godnej emerytury było by możliwe, pracując trzy razy dłużej niż wynosi oczekiwany dalszy czas życia, co przekłada się na 45 lat pracy i 15 lat pobierania emerytury. Negatywnie odniósł się do propozycji strony związkowej, gdzie kobieta 20-letnia po 35 latach pracy miałaby możliwość przejścia na emeryturę, gdyż wtedy wypracowana średnia emerytura wynosiłaby około 700 zł. Prognozował, że przy tak niskich emeryturach finalnie nastąpiłoby pogłębienie deficytu Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Powiedział, że akceptowalne byłoby założenie stażu pracy, podnoszonego stopniowo, gdzie staż pracy wynosiłby np. 42 lata.

Sebastian Koćwin, Wiceprzewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, w nawiązaniu do wypowiedzi pracodawców, zwrócił uwagę na fakt, że rozbudowany pakiet ulg i zwolnień w zakresie składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych dla przedsiębiorców niesie to za sobą realne niebezpieczeństwo obniżenia poziomu ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do osób korzystających ze zwolnień. Już aktualnie przeciętne świadczenie emerytalne przedsiębiorcy jest niższe od emerytury pracowników. Wiceprzewodniczący OPZZ zauważył, że strona pracodawców zachowuje się niekonsekwentnie, gdyż nie krytykuje wspomnianych ulg i zwolnień przysługujących przedsiębiorcom, mimo że prowadzą do obniżania świadczeń emerytalnych.

Jerzy Oleszak, Związek Zawodowy Dyżurnych Ruchu PKP,OPZZ, podniósł zagadnienie tzw. szarej strefy. W jego opinii niesatysfakcjonująca wysokość świadczeń emerytalnych wynika z nie wpłacania wystarczających środków do systemu po stronie pracodawców, co właśnie wiąże się z tzw. szarą strefą.

Ad 4

W dalszej części posiedzenia rozmawiano nt. poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w celu wprowadzenia renty wdowiej.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w MRiPS, powiedział, że projekt wpłynął do Sejmu. Poinformował, że strona rządowa jest za utrzymaniem obecnego stanu, tj. jedno świadczenie w przypadku emerytury i renty rodzinnej na poziomie 85 % świadczenia. Zaznaczył, że będzie przygotowane stanowisko strony rządowej do projektu.

Elżbieta Ostrowska, Przewodnicząca Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, przedstawiła sytuację pobierających świadczenia emerytalne kobiet, których partnerzy umierają wcześniej. Powiedziała, że kobiety ze względu na okres rodzenia i wychowywania dzieci mają znacznie niższe emerytury niż mężczyźni i postulowała wprowadzenie rozwiązań, umożliwiających kobietom w przedstawionej sytuacji, łączenia świadczenia swojego oraz świadczenia zmarłego partnera.

Strona związkowa wystąpiła z prośbą o zaproszenie na kolejne posiedzenie Zespołu Przewodniczącą Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, panią Urszulę Rusecką, w celu przekazania informacji na temat procedowania projektów na poziomie zespołu Sejmowego.

Krzysztof Kisielewski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, Forum Związków Zawodowych, wobec wyczerpania porządku obrad zamknął posiedzenie.

Krzysztof Kisielewski

/ - /

Przewodniczący

Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych RDS

Sporządziła

Paulina Knapik

/ - /

Biuro Rady Dialogu Społecznego